

Väärtpaberikonto ja -tehingute tingimused

Kehtivad alates 01.06.21

Sisukord

Mõisted	3
Üldsätted	5
Tingimuste sisu	5
Tingimuste ja üldtingimuste kohaldamine	5
Tingimuste ühepoolse muutmise õigus	5
Teenuste osutamise ulatus	5
Klientide liigitamine	5
Asjakohasuse hindamine	5
Sihtturu määramine	6
Muu kohalduv reeglistik	6
Väärtpaberikonto avamine ja mõnede eriliigiliste väärtpaberikontode erisätted	6
Väärtpaberikonto avamine	6
Pandikonto	6
Notari või kohtutäituri ametialane väärtpaberikonto	7
Stardikonto	7
Väärtpaberite hoidmine	7
Väärtpaberite hoidmine Balti väärtpaberikontol	7
Väärtpaberite hoidmine pangasisesel väärtpaberikontol	7
Halduri valimine	8
Esindajakontol hoitavate väärtpaberite kasutamine ja käsutamine	8
Teave väärtpaberikonto ja väärtpaberitehinguga seotud teenuse osutamise kohta	8
Enne teenuse osutamist avaldatav teave	8
Teave kliendi väärtpaberikontol registreeritud väärtpaberite kohta	9
Väärtpaberitest tulenevad õigused ja kohustused	10
Väärtpaberitest tulenevate õiguste teostamine panga kaudu	10
Korporatiivne sündmus	11
Väljamaksed	11
Oluline osalus	12
Kliendi vastutus väärtpaberitest tulenevate õiguste ja kohustuste täitmisel	12

Korraldus	12
Korralduse täitmise põhimõtted	12
Korralduse esitamine	12
Alaealise või eestkostetava nimel esitatava korraldusega seotud piirangud	13
Korralduse vastuvõtmine	13
Korralduse vastuvõtmisest või täitmisest keeldumine	14
Korralduse muutmine või tühistamine	14
Väärtpaberite pantimine	15
Pantimise põhimõtted	15
Eesti väärtpaberite pantimine	15
Panditud Eesti väärtpaberite võõrandamine või käsutamine	15
Panditud Eesti väärtpaberite realiseerimine	15
Finantstagatise kokkulepe	16
Orderi täitmine	16
Orderi vastuvõtu ja täitmise põhimõtted	16
Tehingukinnitus	16
Orderi kehtivus	16
Orderi täitmise lõpetamine	17
Arveldused	17
Kliendi kinnitused ja erikohustused	18
Kliendi kinnitused	18
Kliendi nõusoleku ja kinnituse vormistamine	18
Kliendi kohustus esitada teavet	18
Kliendi muud kohustused	19
Väärtpaberikonto blokeerimine ja sulgemine	19
Väärtpaberikonto blokeerimine	19
Väärtpaberikonto sulgemine	19
Väärtpaberikonto lepingu lõppemisega kaasnevad kohustused	20
Vastutus	20
Poolte vastutus	20
Kliendi investeerimisotsus	21
Nõuded ja õiguste teostamine	21

Mõisted

Balti keskdepositoorium on Eesti, Läti ja Leedu keskdepositooriumide ühinemisel loodud Nasdaq CSD SE (registrikood 40003242879, peakontor Riias), kes tegutseb Läti pädeva institutsiooni väljastatud tegevusloa alusel ja osutab keskdepositooriumi teenuseid Euroopa Parlamendi ja nõukogu keskdepositooriumide määruse alusel¹. Nasdaq CSD SE tegutseb Eestis filiaalina, olles Eesti väärtpaberiregistri pidaja.

Balti keskdepositooriumi väline väärtpaber on iga väärtpaber, mida ei ole võimalik Balti väärtpaberikonto kaudu arveldada.

Balti väärtpaber on Eesti, Läti või Leedu väärtpaber, mida arveldatakse Balti väärtpaberikonto kaudu: **Eesti väärtpaber** on registreeritud Eesti, **Läti väärtpaber** Läti ja **Leedu väärtpaber** Leedu väärtpaberiregistris.

Balti väärtpaberikonto on Balti keskdepositooriumis avatud väärtpaberikonto, millel registreeritud väärtpaberite kohta peetakse arvestust Balti keskdepositooriumis.

Eriliigiline väärtpaberikonto on Balti keskdepositooriumi või panga kehtestatud eritingimustel avatud väärtpaberikonto, mille kasutus- või käsutusõigus on osaliselt või täielikult piiratud. Selline konto on näiteks:

- pandikonto väärtpaberite pantimiseks finantstagatise kokkuleppe alusel;
- notari ametialane väärtpaberikonto notarile üle antud Balti väärtpaberite hoiustamiseks;
- kohtutäituri ametialane väärtpaberikonto Balti väärtpaberitele sissenõude pööramiseks;
- väärtpaberi stardikonto asutamisel oleva äriühingu osa- või aktsiakapitali väärtpaberites tehtava sissemakse vastuvõtmiseks;
- alaealise või eestkostetava eriliigiline väärtpaberikonto, mida kasutatakse alaealise või eestkostetava nimel, kuid vanema või eestkostja arvel väärtpaberite omandamiseks, hoidmiseks ja võõrandamiseks;
- muu eriotstarbeline väärtpaberikonto panga omal äranägemisel.

Esindajakonto on väärtpaberikonto, millel hoitakse kliendi varasid panga nimel koos teiste panga klientide väärtpaberitega või eraldi teiste panga klientide väärtpaberitest.

Fondiosak on Eestis või välisriigis registreeritud investeerimisfondi osak (välja arvatud kohustusliku ja vabatahtliku pensionifondi osakud).

Haldur on krediidi- või finantseerimisasutus, kes osutab pangale Eestis või välisriigis registreeritud väärtpaberite ja nendega tehtavate toimingute registreerimise, väärtpaberite hoidmise ja väärtpaberitehingute arveldamise teenust (välja arvatud väärtpaberiregister).

Hinnakiri on panga kehtestatud hinnad oma teenustele.

Internetipank on panga internetipõhine teenusekanal.

Investorikaitse veebileht on kliendile ettenähtud investorikaitse teavet hõlmav veebileht www.seb.ee/investorkaitse.

Kombineeritud jaeinvesteermistoode on investeering, mille puhul jaeinvestorile tagasi makstav summa kõigub investeeringu õiguslikust vormist olenemata, sest see sõltub alusväärtuse kõikumisest või ühe või mitme sellise vara tootlusest, mida ei ole ostnud jaeinvestor otse (nt tuletisinstrument, struktureeritud võlakiri, kindlustuspõhine investeermistoode).

Korporatiivne sündmus on üldjuhul emitendi juhtorgani otsusest tulenev sündmus või toiming, mis võib mõjutada väärtpaberi omaniku õigusi ja kohustusi, näiteks

- uute aktsiate emiteerimine;
- osa- või aktsiakapitali muutmise;
- väärtpaberi nimiväärtuse muutmise, sealhulgas aktsiate tükeldamine (*split*) või tagurpidi split (reverse split);
- dividendi-, intressi- või lunastusmaksed;
- emitendi aktsiate ülevõtmine;
- emitendi ühinemine, jagunemine, ümberkujundamine, tegevuse lõppemine või pankrot.

Korraldus on tingimustes määratud alustel ja korras pangale esitatud juhised (sealhulgas order), mille järgi teostatakse väärtpaberitest tulenevaid õigusi ja kohustusi, väärtpaberitehinguid, arveldusi või muid selliseid toiminguid.

LEI tunnuskood (*Legal Entity Identifier*) on juriidilise isiku identifitseerimiseks ülemaailmselt kasutatav tunnus, mis koosneb 20-kohalisest tähtnumbrilisest koodist.

¹ Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EL) nr 909/2014, 23. juuli 2014, mis käsitleb väärtpaberiarvelduse parandamist Euroopa Liidus ja väärtpaberite keskdepositooriume ning millega muudetakse direktiive 98/26/EÜ ja 2014/65/EL ning määrust (EL) nr 236/2012.

Order on korraldus osta, müüa või märkida turul kaubeldavaid väärtpabereid. Order võib olla muu hulgas

- turuhinnaga order, mille puhul tehakse väärtpaberitehing kliendile parima võimaliku hinnaga, mida konkreetsel hetkel vastava väärtpaberite koguse puhul turul pakutakse;
- limiitorder, mille puhul väärtpaberitehingu täitmishind ei tohi olla ostutehingu puhul suurem ja müügitehingu puhul väiksem kui kliendi määratud hind; või
- muud tüüpi korraldus, mille pank täidab kas ise investeerimisteenuste osutamisel turu- või turuvälise tehinguna või mille ta edastab täitmiseks kolmandale isikule.

Põhiteadedokument on kombineeritud jaeinvesteermistoote väljatöötaja poolt koostatud dokument, mis sisaldab teavet toote põhiomaduste ja riskide kohta.

Pangasisene väärtpaberikonto on pangas avatud väärtpaberikonto, mille kaudu peab pank eraldi arvestust nende väärtpaberite üle,

- mida hoitakse kliendi jaoks ja arvel esindajakontol, muul klientide väärtpaberite ühiseks hoidmiseks avatud väärtpaberikontol või punktis 46 nimetatud muul väärtpaberikontol;
- mille kohta peab väärtpaberiregistril pank.

Pank on AS SEB Pank (registrikood 10004252; koduleht www.seb.ee), kes on Eesti Vabariigis tegevusloa alusel tegutsev krediiasutus ja kontohaldur Eesti või muu riigi õigusakti tähenduses. Panga üle teeb järelevalvet Finantsinspeksioon (koduleht www.fi.ee).

Pädev institutsioon on Eesti või välisriigi avalik- või eraõiguslik isik või riigiasutus, kes korraldab õigusakti, turuosalistega sõlmitud lepingu või turuosaliste antud volituse alusel vastavas riigis või finantskeskuses finantsteenuste kindla valdkonna toimimist või kes teeb selle valdkonna üle järelevalvet. Pädev institutsioon võib olla näiteks keskpank, järelevalveinstitutsioon, turu korraldaja, väärtpaberiregistri pidaja, arveldussüsteemi korraldaja jne.

Reguleeritud väärtpaberiturg on Euroopa Liidus registreeritud ja järelevalvatav organisatsiooniliste, õiguslike ja tehniliste lahenduste mitmepoolne süsteem väärtpaberitega kauplemise võimaldamiseks, kus ühetaolistel tingimustel viiakse kokku erinevate isikute eri- või üheaegsed väärtpaberite omandamis- ja võõrandamishuvid.

Teenustasu on tasu, mida klient maksab pangale enda väärtpaberikonto teenindamise, väärtpaberite hoidmise ning muude väärtpaberikonto ja -tehingutega seotud teenuste eest.

Tehingukonto on väärtpaberitehingu arveldamiseks ja/või tagamiseks kasutatav, üldjuhul pangas avatud arveldus- ja väärtpaberikonto.

Tingimused on panga väärtpaberikonto ja -tehingute tingimused.

Turg on Eestis või välisriigis tegutsev börs, muu reguleeritud väärtpaberiturg, mitmepoolne kauplemissüsteem või organiseeritud kauplemissüsteem.

Väärtpaber on Balti väärtpaber ja Balti keskdepositooriumi väline väärtpaber.

Väärtpaberikonto on pangasisene või Balti väärtpaberikonto, sealhulgas eriliigiline väärtpaberikonto.

Väärtpaberikonto leping on panga ja kliendi vahel sõlmitud leping, mis määrab kindlaks väärtpaberikonto avamise, kasutamise ja sulgemise tingimused.

Väärtpaberiregister on Eestis või välisriigis tegutsev register (sealhulgas Eesti väärtpaberiregister, mille pidaja on Balti keskdepositoorium), mis õigusakti või turuosalistega sõlmitud lepingu alusel registreerib väärtpabereid ja nendega tehtavaid toiminguid ning arveldab väärtpaberitehinguid.

Väärtpaberitehing on

- väärtpaberite ost, müük või märkimine turul või turuväliselt;
- fondiosakute väljalaskmine, vahetamine või tagasivõtmine;
- teatud korporatiivne sündmus või väärtpaberilekanne, mis ei ole seotud eelloetletud tehingutega;
- väärtpaberite pantimine.

Üldtingimused on panga üldtingimused.

Üldsätted

Tingimuste sisu

1. Tingimustega määratakse kindlaks
  - Balti väärtpaberikonto, pangasisese väärtpaberikonto ja eriliigilise väärtpaberikonto avamise ja kasutamise tingimused ning nende kontodega seotud teenuste osutamise kord;
  - panga kaudu tehtava väärtpaberitehingu tingimused ning sellega seotud teenuste, sealhulgas järgmiste investeerimis- ja kõrvalteenuste osutamise kord:
    - väärtpaberitega seotud korralduste vastuvõtmine ja edastamine;
    - väärtpaberitega seotud korralduste täitmine kliendi nimel või arvel;
    - väärtpaberitega kauplemine oma arvel;
    - kliendi jaoks väärtpaberite hoidmine, teenindamine ja sellega seotud tegevused.

Tingimuste ja üldtingimuste kohaldamine

2. Tingimused on panga ja kliendi vahel sõlmitud väärtpaberikonto lepingu lahutamatuks osaks ning need kohalduvad igale:
  - kliendi esitatud väärtpaberitehingu korraldusele;
  - väärtpaberite hoidmise ja teenindamisega seotud tegevusele.
3. Üldtingimusi kohaldatakse väärtpaberikonto lepingule ja selle alusel osutatavatele teenustele, arvestades tingimustega kehtestatud erandeid. Üldtingimustest lähtutakse ka küsimuses, mis on tingimustega reguleerimata (näiteks kliendi identimine, pangasaladuse hoidmine ja kliendi isikuandmete töötlemine).
4. Tingimuste ja üldtingimuste vastuolu korral kohaldatakse tingimusi.
5. Konkreetse tehingu tegemiseks ja/või teenuse kasutamiseks sõlmitud erilepingule või eriliigilise väärtpaberikonto lepingule kohalduvad tingimused, välja arvatud juhul, kui vastavas lepingus on kokku lepitud teisiti.

Tingimuste ühepoolse muutmise õigus

6. Pank võib tingimusi ja hinnakirja ühepoolset muuta panga üldtingimustes määratud korras.
7. Kui klient ei ole muudatusega nõus, siis võib ta väärtpaberikonto lepingu, eriliigilise väärtpaberikonto lepingu ja/või erilepingu üles öelda ning väärtpaberikonto sulgeda, järgides punktis 197 määratud korda.

Teenuste osutamise ulatus

8. Pank võib igal ajal rakendada korralduste esitamisele piiranguid, lähtudes korralduse andja isikust, näiteks kliendi liigist, residentsusest või kodakondsusest, korralduse tüübist, vormist, mahust, täitmise tähtajast, väärtpaberist, tehingust, korralduse alusel teostatavast toimingust, korralduse esitamise viisist või ajast. Teabe vastavate piirangute kohta esitab pank kliendile jaotises „Teave väärtpaberikonto ja väärtpaberitehinguga seotud teenuse osutamise kohta“ kirjeldatud korras. Põhjendatud juhul võib pank sellise piirangu kehtestada ilma ette teatamata.
9. Kui õigusaktis ei ole sätestatud teisiti, siis võib pank omal äranägemisel määrata, milliseid tingimustes nimetatud teenuseid ja milliste väärtpaberite suhtes ta teenust osutab ning milliste väärtpaberite suhtes teenuste osutamise lõpetab. Sellekohase teabe esitab pank kliendile punktis 68 kirjeldatud korras.
10. Pank võib keelduda konkreetset liiki, konkreetse emitendi välja lastud või konkreetset turul kaubeldavate väärtpaberite ja nendega seotud õiguste hoidmisest ning väärtpaberikontol kajastamisest, samuti nendega seotud teenuste osutamisest. Pank keeldub eelkõige juhul, kui neid väärtpabereid ei ole võimalik panga kaudu hoida ja/või väärtpaberikontol kajastada.
11. Tingimustes nimetatud teenuseid osutades ei anna pank kliendile maksu-, õigus-, investeerimis- ega muud nõu.

Klientide liigitamine

12. Pank liigitab kliendi kas tavakliendiks, asjatundlikuks kliendiks või võrdseks vastaspooleks.
13. Kui pank ei teavita klienti teisiti, siis käsitab ta teda tavakliendina.
14. Klient võib taotleda enda käsitamist teist liiki kliendina. Taotluse esitamise kord, liigitamise tingimused ja selgitus õiguste kohta, millest klient võib ilma jääda, kui ta valib väiksemat investorikaitset pakkuva kliendiliigi, on kättesaadavad investorikaitse veebilehel.

Asjakohasuse hindamine

15. Pank hindab õigusaktis sätestatud juhul kliendi investeerimisalaste teadmiste ja kogemuste põhjal, kas teenus või väärtpaber on kliendile asjakohane.

16. Pank hoiatab, et kui väärtpaberitehingu algatab klient ja see tehing puudutab vähem keerukat väärtpaberit, siis ei pea pank orderi vastuvõtmise ja edastamise või täitmise teenust osutades hindama seda, kas teenus või väärtpaber on kliendile asjakohane. Sellisel juhul võivad kliendi huvid olla vähem kaitstud. Selgitus selle kohta, missugused väärtpaberid on seaduse kohaselt vähem keerukad, asub investorikaitse veebilehel.

Sihtturu määramine

17. Kui pank osutab kliendile teenust, mis ei ole investeerimisnõustamine ega portfelli valitsemine (nt väärtpaberikorralduse või orderi vastuvõtmine, edastamine ja täitmine) ning teenust osutatakse kliendi algatusel, ei ole pangal võimalik hinnata väärtpaberi sihtturu täielikku vastavust kliendi investeerimiseesmärkide, riskitaluvuse ja investeerimisalaste teadmiste ja kogemuste tasemega. Sellest tulenevalt võivad kliendi huvid olla vähem kaitstud.

Muu kohalduv reeglistik

18. Peale tingimuste ja üldtingimuste juhindub pank
- kohalduvast õigusaktist;
  - pädeva institutsiooni kehtestatud reeglitest;
  - väärtpaberikonto kasutamisel ja ülekannete tegemisel
    - konkreetse turu praktikast;
    - väärtpaberiregistri või halduriga sõlmitud lepingust;
    - keskdepositooriumi ja arveldussüsteemi reeglite kogust;
    - eespool viidatud allikatega reguleerimata küsimuses väärtpaberite hoidmis- ja arveldusteenuse osutamise tavast ning praktikast;
  - väärtpaberitehinguga seotud investeerimisteenuse osutamisel ja korralduse täitmisel
    - turul kauplemisele võetud väärtpaberitega tehingut tehes vastava kauplemiskoha reeglitest;
    - väärtpaberite tingimustest, prospektist või muudest sarnastest dokumentidest;
    - panga kehtestatud orderi automaatse edastamise tingimustest;
    - investorikaitse veebilehel avaldatud kliendi korralduse parima täitmise korrast, kliendi vara kaitsmise ja hoidmise põhimõtetest ning huvide konflikti haldamise reeglitest;
    - eelnimetatud allikatega reguleerimata küsimuses tavast ja praktikast.
19. Kui mõni tingimuste punkt on vastuolus õigusakti sätte või pädeva institutsiooni kehtestatud reegluga, kohaldatakse vastavat õigusakti sätet või pädeva institutsiooni kehtestatud reeglit.

Väärtpaberikonto avamine ja mõnede eriliigiliste väärtpaberikontode erisätted

Väärtpaberikonto avamine

20. Väärtpaberikonto avamiseks esitab klient panga nõutavad dokumendid ja andmed ning sõlmib pangaga väärtpaberikonto lepingu. Mobiilirakenduses allkirjastatud lepingu korral avatakse ainult pangasisene väärtpaberikonto.
21. Kui juriidilisest isikust klient soovib väärtpaberikonto kaudu teha tehinguid väärtpaberitega, millega tehtud tehingu kohta peab pank saatma järelevalveasutusele tehinguteabe (nt kauplemiskohas kauplemisele võetud väärtpaberid), peab kliendil olema LEI tunnuskood ja ta peab selle pangale teada andma. Täiendav teave LEI tunnuskoodi ja nende väärtpaberite kohta, millega tehtud tehingu kohta peab pank saatma järelevalveasutusele tehinguteabe, on panga veebilehel.
22. Väärtpaberikonto seotakse kliendi määratud arvelduskontoga, mis on avatud pangas ja mille põhivaluuta on euro. Selle arvelduskonto kaudu tehakse arveldused, mis on seotud kliendi väärtpaberikonto kasutamise, väärtpaberikonto kaudu tehtud väärtpaberitehingu ja väärtpaberikontoga seotud muu teenusega. Panga nõusolekul võib eelnimetatud toimingutes kasutada ka muud kliendi nimetatud arvelduskontot.

Pandikonto

23. Pandikontot võib omada vaid õigusaktis nimetatud juriidiline isik.
24. Kui ühe pandipidaja kasuks on sõlmitud mitu finantstagatise kokkulepet võib nende erinevate finantstagatise kokkulepete alusel panditud väärtpaberite pantide registreerimiseks kasutada ühte pandikontot vaid juhul, kui pandipidajale on antud kõigi finantstagatisekokkulepete alusel samasugune käsutusõigus.

Notari või kohtutäituri ametialane väärtpaberikonto

25. Notari või kohtutäituri ametialase väärtpaberikonto avab pank notarile või kohtutäiturile ametitunnistuse või muu panga aktsepteeritava ametivolitusi tõendava dokumendi esitamisel, sidudes konto notarile või kohtutäiturile avatud ametialase arvelduskontoga.
26. Ametialasel väärtpaberikontol hoiab notar või kohtutäitur väärtpabereid üksnes õigusaktis sätestatud alustel ja korras. Notar või kohtutäitur ei hoi ametialasel väärtpaberikontol oma isiklikke väärtpabereid.
27. Ametialase väärtpaberikonto kohta võib pangale korraldusi anda vastav notar või kohtutäitur või tema asendaja.
28. Notar või kohtutäitur teatab pangale kohe, kui
  - talle määratakse asendaja;
  - ta vabastatakse või tagandatakse ametist;
  - tema ametivolitused peatatakse.
29. Pank ei pea kontrollima notari või kohtutäituri ametialasel väärtpaberikontol tehtud tehingu õiguslikku alust.

Stardikonto

30. Mitterahaliseks sissemaksiks olevast väärtpaberist olenevalt avab pank stardikonto kas pangasisese või Balti väärtpaberikontona.
31. Kuni äriühingu registrisse kandmiseni ei saa klient stardikontot ega sellele kantud väärtpabereid asutamisel oleva äriühingu nimel käsutada. Pärast seda, kui äriühing on kantud äriregistrisse, vabastab pank stardikonto tingimuste ja õigusaktiga määratud käsutuspiirangutest.
32. Kui asutatavat äriühingut äriregistrisse ei kanta, siis võimaldab pank sellise äriühingu nimel avatud stardikontot ja sellele kantud väärtpabereid käsutada üksnes kohtulahendi alusel ning kohtulahendiga määratud korras.
33. Pank võib avada teisi eriliigilisi ja eriotstarbelisi väärtpaberikontosid.

Väärtpaberite hoidmine

Väärtpaberite hoidmine Balti väärtpaberikontol

34. Balti väärtpaberikontole saab kanda Balti väärtpabereid.
35. Kliendile kuuluvate Balti väärtpaberite kohta peab kliendi nimel avatud Balti väärtpaberikontol arvestust Balti keskdepositoorium. Pank vahendab Balti keskdepositooriumi kontohaldurina kliendile Balti keskdepositooriumi osutatavaid teenuseid.
36. Teave Balti väärtpaberite erinevate hoidmisviiside, kaitstustasemetega ja tasude kohta on kättesaadav panga veebilehel.

Väärtpaberite hoidmine pangasisesel väärtpaberikontol

37. Pangasisesele väärtpaberikontole saab kanda Balti keskdepositooriumi väliseid väärtpabereid.
38. Kliendiga sõlmitud erikokkuleppe alusel võtab pank pangasisesele väärtpaberikontole hoidmiseks vastu ka Balti väärtpabereid. Neid väärtpabereid võib pank kliendi jaoks ja arvel hoida Balti keskdepositooriumis panga nimel avatud esindajakontol koos panga teistele klientidele kuuluvate väärtpaberitega.
39. Pank võib kehtestada piirangu, et konkreetse riigi residentist või kodanikust klient ei või väärtpaberikontole kanda ega seal hoida vastava riigi emitendi väärtpabereid. Teabe sellise piirangu kohta avaldab pank oma veebilehel.
40. Rikkudes punktis 39 nimetatud piirangut, peab klient kandma vastavad väärtpaberid oma väärtpaberikontolt viivitamatult ära.
41. Kui klient ei ole panga määratud tähtpäevaks andnud väärtpaberite ärakandmise korraldust, siis võib pank müüa väärtpaberid parima hinnaga, mida on panga hinnangul sel hetkel mõistlikult võimalik nende väärtpaberite eest saada, ja kanda müügist saadud raha kliendi arvelduskontole.
42. Punktis 41 nimetatud müügi kulud kannab klient.
43. Kliendi residentsust tuvastades lähtub pank kliendi teatatud residentsuse andmetest või muudest usaldusväärsetest andmetest (näiteks maksuameti residentsuse tõendist).
44. Kui väärtpaber muutub Balti väärtpaberist Balti keskdepositooriumi väliseks väärtpaberiks ja seda väärtpaberit saab pank hoida ainult klientide vara ühiseks hoidmiseks avatud väärtpaberikontol, siis küsib pank selliseks hoidmiseks enne kliendi nõusolekut. Kui klient panga määratud tähtpäevaks oma nõusolekut ei anna ja kliendil on olemas pangasisene väärtpaberikonto, siis võib pank kanda need väärtpaberid klientide vara ühiseks hoidmiseks avatud väärtpaberikontole. Selliste väärtpaberite üle peab pank eraldi arvestust kliendi pangasisesel väärtpaberikontol.

45. Pangasisesel väärtpaberikontol kajastatud ja kliendile kuuluvaid Balti keskdepositooriumi väliseid väärtpabereid hoiab pank kliendi jaoks ja arvel Eestis või välisriigis asuvas väärtpaberiregistris või halduri juures panga või halduri nimel avatud kontol (esindajakonto, kliendikonto vms), mis on mõeldud klientide väärtpaberite ühiseks hoidmiseks.
46. Kui konkreetnes riigis ei ole väärtpaberite hoidmine teise isiku arvel üldse reguleeritud või ei ole piisavalt reguleeritud (mistõttu kliendi väärtpabereid ei saa punktis 45 kirjeldatud viisil hoida), kuid väärtpaberite või nendega seotud investeerimisteenuste iseloom nõuab, et neid väärtpabereid hoitaks väärtpaberiregistris või halduri juures, siis võib pank omal äranägemisel hoida kliendi väärtpabereid kas
  - panga nimel avatud väärtpaberikontol
  - koos pangale ja/või teistele panga klientidele kuuluvate väärtpaberitega või
  - nendest väärtpaberitest eraldi või
  - kliendi nimel avatud väärtpaberikontol, mille haldamise ja käsutamise õigus kuulub pangale.
47. Klient peab arvestama riskidega, mis kaasnevad väärtpaberite hoidmisega klientide vara ühiseks hoidmiseks avatud kontol (esindajakontol vms) või kui väärtpaberite hoidmisele kohaldatava õiguse kohaselt ei ole võimalik halduri juures kliendi väärtpabereid eristada haldurile või pangale kuuluvatest väärtpaberitest. Täpsem kirjeldus sellistest riskidest on kättesaadav investorkaitse veebilehel.
48. Asjatundliku kliendina käsitatava kliendi jaoks võib pank hoida väärtpabereid kolmanda isiku juures kliendi nimel avatud väärtpaberikontol sellises riigis, kus väärtpaberite teise isiku arvel hoidmine ei ole üldse või piisavalt reguleeritud. Seejuures ei ole oluline, kas väärtpaberite või nendega seotud investeerimisteenuste iseloom nõuab nende hoidmist sellise riigi väärtpaberiregistris või halduri juures. Väärtpaberikonto lepingu sõlmimisega loetakse, et asjatundlik klient nõustub, et pank hoiab kliendile kuuluvaid väärtpabereid eelkirjeldatud viisil ning et vastava väärtpaberikonto haldamise ja käsutamise õigus on pangal.
49. Pank juhib kliendi tähelepanu, et väärtpaberite hoidmisel välisriigis asuva halduri kaudu tuleb arvestada vastaval turul kehtiva õigusliku regulatsiooni (sh investorkaitset puudutav regulatsioon), erinevate tehniliste lahenduste, kohalike turuosaliste poolt kehtestatud reeglite ja kujunenud turupraktikaga.

Halduri valimine

50. Pank valib haldureid, kelle juures esindajakontosid või muid väärtpaberikontosid avatakse, vajaliku hoolsusega. Ühtlasi kontrollib pank regulaarselt nende haldurite usaldusväärsust.
51. Kui jurisdiktsioonis, kus pank soovib kliendi väärtpabereid kolmanda isiku juures esindajakontol hoida, kohaldatakse väärtpaberite teise isiku arvel hoidmisel harilikust rangemaid nõudeid ja rangemat järelevalvet, siis ei hoiata pank väärtpabereid sellise kolmanda isiku juures, kelle suhtes neid rangeid nõudeid ja järelevalvet ei kohaldata.

Esindajakontol hoitavate väärtpaberite kasutamine ja käsutamine

52. Pank säilitab andmeid, peab vastavaid registreid ja raamatupidamisarvestust, et igal ajal eristada kliendi jaoks hoitavaid väärtpabereid panga teiste klientide ja/või panga väärtpaberitest.
53. Klient on teadlik ja nõustub, et pank võib väärtpabereid, mida ta hoiab kliendi jaoks, kasutada ja käsutada (muu hulgas laenata) tasuta ning mõistlikel tingimustel enda või panga teiste klientide huvides ning eelkõige arvelduste tegemise eesmärgil.
54. Klient on teadlik ja nõustub, et pank võib väärtpabereid, mida ta hoiab kliendi jaoks, enda nimel pantida või muul viisil koormata, kui
  - see on vajalik selleks, et täita kliendi korralduse alusel või muul viisil kliendi huvides tehtava tehingu tingimusi või tehingu vastaspoole või pädeva institutsiooni kehtestatud reegleid, ning
  - kliendi väärtpaberite selline pantimine või muul viisil koormamine on nõutav sellises riigis kohaldatava õiguse alusel.

Ülevaade sellise koormamisega seotud riskidest on toodud investorkaitse veebilehel.

Teave väärtpaberikonto ja väärtpaberitehinguga seotud teenuse osutamise kohta

Enne teenuse osutamist avaldatav teave

55. Pank esitab kliendile enne väärtpaberikonto lepingu alusel teenuse osutamist alljärgneva teabe:
  - kliendiliik: tavaklient, asjatundlik klient või võrdne vastaspool;
  - kliendiliigi muutmise taotluse esitamise kord, kliendi liigitamise tingimused ja selgitus, millistest õigustest klient võib ilma jääda, kui ta valib väiksemat investorkaitset pakkuva kliendiliigi;
  - üldteave panga ja tema teenuste kohta;

- teave osutatava teenuse ning kliendi korraldusest nähtuva tehingu ja väärtpaberi kohta, sealhulgas riske puudutavad juhised ja hoiatused;
  - kliendi korralduse täitmise kohad;
  - teenusega seotud kulud ja tasud, sealhulgas teave niisuguste tasude ning hüvede kohta, mida maksab pangale kliendiga seoses kolmas isik või kolmandale isikule kliendiga seoses pank;
  - kohalduvad investorikaitse skeemid;
  - panga huvide konflikti haldamise reeglid;
  - kliendi korralduse parima täitmise kord;
  - kliendi vara kaitsmise ja hoidmise põhimõtted, seal hulgas riskide kirjeldused.
56. Punktis 55 nimetatud teave on kliendile kättesaadav investorikaitse veebilehel. Teave selle kohta, mis keeles klient võib pangaga suhelda ning pangalt dokumente ja muud teavet saada, on kirjas üldtingimustes või erilepingus.
57. Kliendile on investorkaitse veebilehe kaudu tehtud kättesaadavaks teatud hulk selliseid väärtpaberite põhiteabedokumente, mida pank peab kliendile esitama kombineeritud jae investeerimistoodete põhiteabedokumentide määruse² alusel enne tehingu tegemist.
58. Tehingueelne teave väärtpaberite ja teenustega seotud kulude ja tasude kohta esitatakse investorkaitse veebilehel näidistingimustel (nt eeldatav summa, investeringu kestus ja tootlusstsenaariumid) ning see ei ole isikustatud. Juhul, kui kõik väärtpaberitega seotud kulud ja tasud on toodud põhiteabedokumentis, teeb pank kliendile kättesaadavaks ainult põhiteabedokumendi.

Teave kliendi väärtpaberikontol registreeritud väärtpaberite kohta

59. Pank registreerib väärtpaberikonto kaudu tehtud tehingud, samuti väärtpaberikontol registreeritud või kajastatud väärtpaberitega seotud õigused ja kohustused, sealhulgas kolmanda isiku teatud õigused.
60. Pank hoiab väärtpaberikontoga seotud andmeid ja dokumente alles vähemalt õigusaktiga sätestatud aja jooksul.
61. Klient võib nõuda pangalt igal tööpäeval teavet
- väärtpaberikontol registreeritud või kajastatud väärtpaberite koosseisu ja nendega tehtud tehingute kohta;
  - väärtpaberikontoga seoses registreeritud muude andmete kohta (näiteks saldoteatis, väärtpaberikonto väljavõte).
62. Pank ei vormista tõendeid väärtpaberikontol registreeritud või kajastatud väärtpaberite omandiõiguse kohta (näiteks aktsiatähte või tunnistust). Erandiks on olukord, kus selline kohustus tuleneb tingimustest, õigusaktist või panga ja kliendi vahel sõlmitud erilepingust.
63. Pank võimaldab kliendil jälgida jooksvalt väärtpaberikonto seisu internetipanga vahendusel, kui klient on sõlminud internetipanga lepingu. Kui kliendil ei ole internetipanga lepingut, võib klient küsida väärtpaberikonto seisu pangakontorist.
64. Pank võib kliendi väärtpaberikontol registreeritud väärtpaberite teabes väljendada väärtpaberi väärtust alustel, mille pank on määranud väärtpaberikonto väljavõttel, saldoteatisel, hinnakirjas, erikokkuleppes või muus dokumendis, lähtudes näiteks väärtpaberi sulgemishinnast, nominaalhinnast või fondiosaku puhasväärtusest. Pank määrab väärtpaberi väärtuse sellisel viisil
- selleks, et võimaldada teenustasu ühetaolist arvestust või
  - juhul, kui väärtpaberi turuväärtus
    - ei ole pangale tavaliselt sellel eesmärgil kasutatavate teabekanalite kaudu kättesaadav;
    - ei vasta tegelikkusele (näiteks kui kauplemine on peatatud või lõpetatud või on toimunud mingi korporatiivne sündmus) või
    - ei ole selgelt määratav (näiteks kui väärtpaber ei ole turul kauplemisele võetud).
- Eespool kirjeldatud viisil määratud väärtpaberi väärtus ei pruugi vastata väärtpaberi tegelikule turuväärtusele.
65. Mobiilirakenduses sõlmitud lepingute või tehtud tehingute teave on panga määratud ulatuses kättesaadav internetipangas.
66. Pank esitab kliendile üks kord kvartalis kliendi jaoks ja arvel hoitavate väärtpaberite kohta aruande, mis sisaldab õigusaktiga ettenähtud andmeid.
67. Õigusaktis sätestatud juhul ja tähtaegadel esitab pank kliendile väärtpaberite ning nendega seotud teenuste kohta lisaaruandeid. Selliseks aruandeks võib olla kord aastas väärtpaberite ning nendega seotud teenuste kulude ja tasude aruanne või aruanne, mis esitatakse juhul, kui kliendi jaoks ja arvel hoitavate väärtpaberite hulgas oleva finantsvõimendusega või tingimuslikke kohustusi sisaldava väärtpaberi väärtus väheneb 10%. Klient on teadlik

2 Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EL) nr 1286/2014, 26. november 2014, mis käsitleb kombineeritud jae- ja kindlustuspõhiste investeerimistoodete (PRIIPid) põhiteabedokumente.

- ja nõustub, et pank esitab nimetatud aruanded kliendile internetipangas või saadab e-posti teel. Kui kliendil puudub internetipanga leping ja e-posti aadress, on kliendil õigus saada aruanne paberil. Täiendav teave kliendile esitatavate panga aruannete iseloomu, sageduse ja esitamise aja kohta on kättesaadav investorikaitse veebilehel.
68. Tingimustes nimetatud teabe, mis puudutab väärtpaberikontot ja väärtpaberitehingutega seotud teenuste osutamist, esitab pank kliendile panga veebilehel, investorikaitse veebilehel, internetipangas või e-posti teel. Kui kliendil puudub internetipanga leping ja e-posti aadress, esitab pank kliendile teabe paberil. Klient nõustub saama teavet ülaltoodud viisil.
69. Klient nõustub, et mõnel juhul esitab pank teabe ja dokumendid, mis puudutavad väärtpaberit, väärtpaberitehingut, väärtpaberikontot või nendega seotud teenuseid (sealhulgas toodete põhiteabedokumendid) inglise keeles. Inglisekeelse teabe ja dokumentide esitamine võib olla vajalik eelkõige (kuid mitte ainult) juhul, kui teabe ja dokumendid on koostanud kolmas isik. Kolmandatelt isikutelt saadud teabe (nt põhiteabedokument, korporatiivsete sündmuste teave jne) võib pank avaldada ka muus keeles, kui selline teave on pangale teatavaks või kättesaadavaks tehtud muus keeles.
70. Kui klient teeb tehingu kombineeritud jaeinvesteeringustootega või esitab selle osas orderi, teeb pank kliendile põhiteabedokumendi kättesaadavaks. Kui tehing tehakse internetipangas või telefoni teel (vastava erilepingu olemasolul), võib pank põhiteabedokumendi teha kliendile kättesaadavaks investorkaitse veebilehel, internetipangas või e-posti teel. Klient võib alati nõuda paberikandjal põhiteabedokumendi pangakontorist.
71. Kui tehing kombineeritud jaeinvesteeringustootega sõlmitakse telefoni teel (vastava erilepingu olemasolul), ei pruugi pangal olla võimalik põhiteabedokumendi enne tehingut kliendile kättesaadavaks teha. Kui pank teavitab klienti, et põhiteabedokumendi ei ole võimalik enne tehingu lõpule viimist kättesaadavaks teha, võib klient tehingu tegemise peatada ja viia tehing lõpule alles pärast seda, kui pank on kliendile põhiteabedokumendi kättesaadavaks teinud ja klient on saanud sellega tutvuda.

Väärtpaberitest tulenevad õigused ja kohustused

Väärtpaberitest tulenevate õiguste teostamine panga kaudu

72. Õigusakti või tingimustega ettenähtud juhul peab klient väärtpaberikontol registreeritud või kajastatud väärtpaberitest tulenevate õiguste teostamiseks tegutsema panga kaudu, esitades pangale vastava korralduse.
73. Balti väärtpaberikontol registreeritud väärtpaberitest tulenevaid õigusi teostab klient isiklikult või esindaja kaudu.
74. Väärtpaberit, mis on kajastatud esindajakontol või muul klientide väärtpaberite ühiseks hoidmiseks avatud kontol, hoitakse üldjuhul panga nimel. Seepärast saab klient sellisest väärtpaberist tulenevaid õigusi teostada üksnes panga kaudu või panga väljastatud volikirja alusel.
75. Kui pank ei ole saanud kliendilt korraldust selle kohta, kuidas teostada esindajakontol või muul klientide väärtpaberite ühiseks hoidmiseks avatud kontol kliendi väärtpaberitest tulenevaid õigusi, ent selline korraldus on vajalik, siis pank neid õigusi omal algatusel ei teosta, kui tingimustes ei ole määratud teisiti. Teatud olukordades võib pank sellisel juhul rakendada oma äranägemisel ka emitendi või sündmuse korraldaja poolt sätestatud vaikumisi valikut.
76. Panga tegevus punktis 74 nimetatud korralduse täitmisel, volikirja väljaandmisel ja teabe hankimisel sõltub kolmandast isikust (näiteks haldurist). Pank ei vastuta kolmandast isikust tingitud viivituse, edastatava teabe korrektsuse, eksimuse või kliendile tekkiva kahju või kulude eest, välja arvatud tingimustes määratud juhul.
77. Klient hüvitab pangale kõik enda korralduse täitmisega seotud kulud, sealhulgas igasugused kolmanda isiku teenustasud. Pank võib sellise kulu kohe kliendi arvelduskontolt maha võtta.
78. Väärtpaberist tuleneva õiguse teostamiseks esitab klient panga nõudmisel vajalikku lisateavet ja/või -dokumente panga nimetatud tähtpäevaks. Vajaduse korral selgitab pank enne seda halduri, väärtpaberiregistri või muu isiku abiga välja, missugused nõuded vastaval turul väärtpaberist tuleneva õiguse teostamise puhul kehtivad.
79. Kui pank hoiab klientide väärtpabereid esindajakontol või muul klientide väärtpaberite ühiseks hoidmiseks panga nimel avatud kontol ning klient soovib oma väärtpaberist tulenevat õigust teostada, siis võib pank kliendi andmed registripidajale või väärtpabereid kajastavale isikule avalikustada.
80. Selleks et saada pangalt hääleõiguse teostamiseks vajalik volikiri, esitab klient hiljemalt viis tööpäeva enne aktsionäride üldkoosolekut (või varem, kui emitendi asukohariigi õigusaktist või halduri kehtestatud reeglitest tuleneb pikem etteteatamisaeg; tähtaja kohta saab klient küsida teavet pangalt) panga ja/või halduri nõuetele vastava kirjaliku taotluse. Pank väljastab volikirja kliendi taotluses nimetatud isikule ja ei pea seejuures kontrollima taotluses nimetatud isiku esindusõiguse alust.
81. Kui klient ei täida punktis 78 nimetatud tingimusi ja/või ei järgi punktis 80 nimetatud tähtaega, siis täidab pank hilinenud korralduse või halduri või registripidaja juures avatud esindajakontol registreeritud väärtpaberitest tuleneva õiguse teostamise korralduse vaid juhul, kui see on mõistlikult võimalik. Seejuures tugineb pank talle selleks hetkeks teadaolevatele andmetele.

Korporatiivne sündmus

82. Sõlmides väärtpaberikonto lepingu, annab klient pangale korralduse, et pank võib alati, kui emitent korporatiivse sündmuse käigus kliendi väärtpaberikontol registreeritud või kajastatud väärtpabereid asendab, vahetab, jagab, tühistab, lunastab, tagasi ostab või nende nimiväärtust muudab, teha vastava tehingu või toimingut.
83. Pärast korporatiivse sündmuse toimumist võib pank kliendilt saadud tehingukorralduse vastavalt korporatiivse sündmuse tingimustele tühistada või muuta.
84. Pank võib tühistatud väärtpaberid väärtpaberiregistrilt või haldurilt saadud teabe alusel kliendi väärtpaberikontolt kustutada.
85. Pangal on kohustus avaldada kliendile õigusaktis ette nähtud juhtudel reguleeritud väärtpaberiturul kauplemisele võetud väärtpaberiga seotud korporatiivse sündmuse kohta emitendilt saadud teavet. Muude kui reguleeritud väärtpaberiturul kauplemisele võetud väärtpaberitega seotud korporatiivsete sündmuste puhul on pangal vastava teabe esitamise õigus, kuid mitte kohustus. Pank edastab eeltoodud teabe kliendile panga veebilehel, e-posti teel, internetipangas või teeb selle muul viisil kliendile kättesaadavaks. Korporatiivse sündmuse teave võib olla kokkuvõtte ja/või algteksti tõlge. Pank ei vastuta sellise teabe õigsuse, täpsuse ega täielikkuse eest, samuti ei vastuta ta tagajärgede eest, mis võivad pangalt saadud teabele tuginemise tõttu kliendile tekkida.
86. Õigusaktides sätestatud juhtudel ja sellekohase teabe saamisel reguleeritud väärtpaberiturul kauplemisele võetud väärtpaberi emitendilt või haldurilt edastab Pank korporatiivse sündmuse teabe kliendile koos võimalusega edastada emitendile või haldurile kliendi osalemisteade ning tema hääletamisotsuse(d) korporatiivse sündmuse osas. Sellisel juhul edastab pank teabe ning võimaldab kliendil osalemisteate ja hääletamisotsuse esitamist viisil ning vormis, mis vastab emitendi või halduri tingimustele. Pank võib kasutada kolmandast isikust teenuse osutaja teenuseid võimaldamaks kliendil korporatiivses sündmuses osalemist.

Väljamaksed

87. Väärtpaberikonto lepingut sõlmides annab klient pangale korralduse iga kord
  - vastu võtta väärtpaberikontol registreeritud või kajastatud väärtpaberite alusel rahas või väärtpaberites tehtavad väljamaksed ja väärtpaberite lunastamis- või tagasiostumaksed ning
  - kanda need kliendi arveldus- ja/või väärtpaberikontole mõistliku aja jooksul pärast sellise makse laekumist, laekumise teatavaks saamist või (näiteks halduripoolset) teatavaks tegemist pangale.
88. Kui väärtpaberite emitent või makse vahendaja (näiteks haldur)
  - esitab pangale nõude punktis 87 nimetatud väljamakse tagastamiseks, siis võib pank selle väljamakse kliendi arveldus- ja/või väärtpaberikontolt maha võtta ning emitendile või makse vahendajale tagastada;
  - võimaldab punktis 87 nimetatud väljamakse puhul valida, kas saada see rahas või väärtpaberites, ja pank ei saa kliendilt mõistliku aja jooksul valiku tegemiseks juhust, siis teeb pank valiku omal äranägemisel.
89. Kui väärtpaberite väljamakse hetkeks on väärtpaberikonto suletud ja kliendilt ei ole võimalik mõistliku aja jooksul juhust saada, siis võib pank müüa need väärtpaberid parima hinnaga, mida panga hinnangul on sel hetkel nende väärtpaberite eest mõistlikult võimalik saada, ja teha väärtpaberite väljamakse asemel kliendi arvelduskontole rahalise väljamakse.
90. Pank ei pea kliendile väljamakset tehes järgima väärtpaberite koguse ja rahasumma arvutamisel emitendi või makse vahendaja reegleid. Pank teeb need arvutused omal äranägemisel, lähtudes kliendile kuuluvate, väljamakse saamise õigust andvate väärtpaberite kogusest.
91. Juhul kui esindajakontol või muul klientide väärtpaberite ühiseks hoidmiseks avatud kontol kajastatud väärtpaberite kogus annab õiguse saada väljamakse väärtpaberites selliselt, et väärtpabereid ei jagu kõikidele klientidele proportsionaalselt nendele kuuluvate väärtpaberite järgi, siis võib pank jagada väärtpaberid klientide vahel omal äranägemisel.
92. Kliendi jaoks ja arvel hoitavatest kliendi väärtpaberitest tulenevate või nendega seotud kohustuste täitmise eest vastutab klient. Kui kliendi kohustus nõutakse sisse panga arvel või panga teiste klientide arvel, siis võib pank selliselt sissenõutud kohustuse või selle kohustuse rahalise ekvivalendi omakorda kohe kliendi tehingukontolt maha võtta.
93. Pank võib kinni pidada või kliendi arvelduskontolt maha võtta kõik õigusaktiga või pädeva institutsiooni kehtestatud reeglitega ettenähtud maksud, lõivud või muud tasud ja panga kantud kulud, mis on seotud kliendi korralduse, väärtpaberite või tehinguga.
94. Kui klient soovib ennetada või tagasi taotleda enda väärtpaberikontol hoitavate Balti keskdepositooriumi välise väärtpaberitega seotud enam tasutud või enam kinnipeetud maksu või lõivu, siis esitab ta pangale sellekohase taotluse. Taotluse täitmiseks võib pank nõuda kliendilt lisateavet ja -dokumente või kaasnevate kulude eelnevat tasumist panga teatatud tähtpäevaks. Pank täidab kliendi taotluse juhul, kui klient on hüvitanud kaasnevad kulud ning selle taotluse täitmist võimaldavad vastaval turul teenust pakkuv haldur, reeglid ja tähtajad.

Oluline osalus

95. Klient peab täitma väärtpaberite omandamiseks ja võõrandamiseks tarviliku loa taotlemise ja olulise osalusega seotud teavitamise kohustusi. Klient teavitab sellest pank, emitenti, vastava turu järelevalveasutust ja muid õigusaktis nimetatud isikuid. Künised, mille ületamisel tuleb teha olulise osaluse omandamist või võõrandamist puudutav teavitus ja taotleda vastav luba, on määratud õigusaktis või pädeva institutsiooni kehtestatud reeglites. Vajadusel taotleb klient selleks ettenähtud juhul pädevalt institutsioonilt nõusoleku.
96. Kui pank hoiab kliendi jaoks väärtpabereid punktis 46 kirjeldatud juhul panga nimel, siis peab klient saama panga nõusoleku enne, kui ta omandab olulise osaluse sellisel kontrol hoitavate väärtpaberite emitendi aktsia- või osakapitalis. Pank võib jätta vastava taotluse heaks kiitmata või avada kliendi nimel eraldi väärtpaberikonto samas riigis kliendi väärtpaberite hoidmiseks, kus vastavad väärtpaberid on registreeritud. Eraldi väärtpaberikonto avamise kulud kannab klient hinnakirja järgi.
97. Kui pank hoiab kliendi väärtpabereid punktis 46 kirjeldatud viisil, peab klient panka kohe teavitama asjaolust, mille alusel tekib pangal punktis 95 nimetatud teavitamiskohustus.

Kliendi vastutus väärtpaberitest tulenevate õiguste ja kohustuste täitmisel

98. Oma väärtpaberikontrol registreeritud või kajastatud väärtpaberitest tulenevate õiguste ja kohustuste teostamisel vastutab klient iseseisvalt selleks vajaliku teabe väljaselgitamise, analüüsi ja kasutamise eest, kui tingimustes ei ole kokku lepitud teisiti. Seetõttu ei pea pank (välja arvatud juhul, kui selline kohustus tuleneb õigusaktist, pädeva institutsiooni kehtestatud reeglitest või kliendiga sõlmitud erilepingust)
  - välja selgitama väärtpaberite emitendi, tagatisagendi või muu sellise isiku kontaktandmeid, finantsolukorda ja õiguslikku staatust ega kontrollima vastavate andmete õigsust;
  - teavitama klienti õigustest ja kohustustest, mis tulenevad väärtpaberitest;
  - teavitama klienti korporatiivsest sündmusest ega väljastama eelteavet korporatiivse sündmusega seotud mis tahes tulu või väljamakse kohta;
  - välja selgitama korporatiivse sündmuse põhjust, kontrollima selle õiguslikku alust või vahendama kliendile vastavat teavet ega dokumentatsiooni;
  - teavitama klienti väärtpaberitele ja väärtpaberitehingutele kohalduvast õigusaktist, pädeva institutsiooni reeglitest, tavast või turupraktikast.

Korraldus

Korralduse täitmise põhimõtted

99. Kui tingimuste, pädeva institutsiooni kehtestatud reeglite või õigusaktiga ei ole ette nähtud teisiti, siis teeb pank väärtpaberitehinguid ja muid toiminguid ning osutab väärtpaberikontoga seotud teenuseid üksnes kliendi igakordse korralduse alusel, milles on kirjas andmed ja tingimused, mida pank korralduse täitmiseks nõuab.
100. Õigusaktis sätestatud juhul täidab pank kohtutäituri, pankrotihalduri, pandipidaja või muu õigustatud isiku seaduslikke korraldusi, mis puudutavad väärtpaberikonto ja/või sellel registreeritud või kajastatud väärtpaberitega seotud tehinguid ja muid toiminguid.
101. Tingimustes nimetatud juhul võib pank teha kliendi arvel tehingu või muu toimingut, mis on mõistlikult vajalik, et kaitsta kliendi huve, hoida ära kliendi kohustuse rikkumine või heastada kliendi rikkumist.
102. Pangal on õigus, kuid mitte kohustus, täita kliendi puudulik korraldus, kui selle täitmine on mõistlikult võimalik.
103. Klient hüvitab pangale kõik kulud (sealhulgas maksud, trahvid, tasud toimumata või hilinenud tehingu eest, intressid vms),
  - mille tingib kliendi korralduse esitamine, edastamine, muutmise, tühistamine, täitmine või muu toiming;
  - mida pank kannab seoses kliendi vaidlusega halduri, keskepositooriumi, arveldussüsteemi või muu kolmanda isikuga.
104. Ühtlasi hüvitab klient pangale kõik kulud, mis on seotud toimingutega, mis pank tegi kliendi eest olukorras, kus klient jättis lepingust tulenevad kohustused tähtaegselt täitmata.
105. Pank võib pärast sellise kulutuse kandmist võtta vastava summa maha kliendi arvelduskontolt või pidada selle kinni kliendile laekuvast summast.

Korralduse esitamine

106. Väärtpaberitehingu algatamiseks esitab klient pangale korralduse, kus on kirjas väärtpaberitehingu olulised tingimused ja muud panga nõutavad andmed. Seejuures peab klient kontrollima korralduses esitatud andmete õigsust.

107. Pank võib kehtestada korralduse kohustusliku vormi ja esitamise viisi ning neid muuta. Pank täidab korralduse ise või edastab korralduse täitmiseks kolmandale isikule.
108. Klient esitab korralduse kas pangakontoris klienditeenindajale, internetipanga kaudu või muul panga aktsepteeritud viisil.
109. Pangale esitab korralduse klient isiklikult või tema esindaja. Kui korraldust ei anna klient isiklikult või tema seadusjärgne esindaja, siis peab korralduse esitamiseks kliendi esindajale antud volitus olema notariaalselt kinnitatud või sisalduma väärtpaberituru kutselise osalisega sõlmitud varavalitsemislepingus või muus sarnases dokumendis. Pank aktsepteerib ka panga esindaja juuresolekul tehtud ja tema allkirjaga kinnitatud volikirjas, lepingus või muus sarnases dokumendis sisalduvat volitust.
110. Väärtpaberite ostu- või müügitehingu tegemiseks võib klient esitada pangale turuhinnaga orderi, limiitorderi või muud tüüpi korralduse, mille esitamise võimaluse on pank ette näinud.
111. Väärtpaberite märkimiseks esitab klient korralduse, mis vastab väärtpaberiemissiooni tingimustes määratud nõuetele.
112. Fondiosakute väljalaskmiseks või tagasivõtmiseks esitab klient panga nõutavas vormis korralduse.
113. Väärtpaberitulekannet tehes annab kumbki tehingu pool oma kontohaldurile vastava korralduse:
  - väärtpabereid võõrandav klient annab korralduse, et vastavad väärtpaberid kantaks tema väärtpaberikontolt ära;
  - väärtpabereid omandav klient annab korralduse, et vastavad väärtpaberid kantaks tema väärtpaberikontole.
114. Pangal on õigus, kuid mitte kohustus, kontrollida, kas korralduse andja on järginud väärtpaberite tingimustest ja muudest dokumentidest tulenevaid piiranguid.

Alaealise või eestkostetava nimel esitatava korraldusega seotud piirangud

115. Korralduse, millega antakse juhis väärtpaberite omandamiseks, märkimiseks, võõrandamiseks või teise isiku kohustust tagavaks pantimiseks ning mis on esitatud alaealise või eestkostetava isiku nimel või mille selline isik on teinud lapsevanema või eestkostja heakskiidul isiklikult või mille on teinud tema volitatud esindaja, täidab pank vaid juhul, kui sellise tehingu kohta esitatakse perekonnaseadusega ettenähtud kohtu nõusolek.
116. Kohtu nõusolekut on vaja ka selleks, et alaealise või eestkostetava isiku kasuks seatud väärtpaberite pant osaliselt või täielikult kustutada.
117. Kohtu nõusolekut ei ole vaja
  - juhul, kui alaealine või eestkostetav omandab perekonnaseaduse § 188 lõikes 11 nimetatud väärtpaberid vanema või eestkostja arvel ja tehingukontodena kasutatakse alaealise või eestkostetava nimel avatud eriliigilist väärtpaberikontot ja sellega seotud arvelduskontot;
  - eelmises lõigus nimetatud eriliigilisel väärtpaberikontol registreeritud või kajastatud väärtpaberite võõrandamiseks, kui võõrandamisest saadu jääb alaealise või eestkostetava eriliigilisele arvelduskontole või kui selle arvel omandatakse alaealise või eestkostetava nimel uued väärtpaberid eriliigilisele väärtpaberikontole;
  - väärtpaberite ülekandmiseks sama alaealise või eestkostetava nimel avatud teisele väärtpaberikontole, välja arvatud juhul, kui väärtpaberitulekanne toimub alaealise või eestkostetava tavalise väärtpaberikonto ja eriliigilise väärtpaberikonto vahel või
  - juhul, kui Eesti Vabariigis kehtiv perekonnaseadus ei kohaldu.
118. Alaealise või eestkostetava nimel väärtpaberite omandamiseks või võõrandamiseks ilma kohtu nõusolekuta võib kasutada ainult alaealise või eestkostetava eriliigilist väärtpaberikontot ja sellega seotud arvelduskontot. Kui korralduses on tehingukontoks märgitud muud liiki konto, võib pank kohtu nõusoleku puudumise korral keelduda korraldust vastu võtmast või täitmast.
119. Pank võib jaotises „Alaealise või eestkostetava nimel esitatava korraldusega seotud piirangud“ nimetatud tehingu tegemiseks nõuda lisateavet, -dokumente või -kinnitust.

Korralduse vastuvõtmine

120. Pank võtab üldjuhul korraldusi vastu igal tööpäeval panga tavalisel tööajal. Korralduse, mis puudutab Balti keskdepositooriumi välise väärtpaberiga tehtavat tehingut, võib pank vastu võtta ka väljaspool tavalist tööaega.
121. Panga tavalise tööaja määrab pank. Pank teavitab pangatoimingute ja -tehingute ajapiirangutest oma veebilehel või internetipanga kaudu.
122. Orderi vastuvõtmisest välisriigis tegutseva turu kauplemissaegadel, kuid väljaspool panga tavalist tööaega, teavitab pank klienti oma veebilehel või internetipanga kaudu. Võttes orderi vastu väljaspool tavalist tööaega, teeb pank mõistlikult võimaliku, et order turule või kauplemisteenust osutavale isikule täitmiseks edastada.

123. Korraldus, mis laekub pangale ajal, mis
- jääb väljapoole
  - panga tööaega;
  - vastava väärtpaberiregistri arveldusaega;
  - vastava turu kauplemissaega;
  - investeerimisfondi valitseja tööaega;
  - investeerimisfondi prospekti või tingimuste kohaselt tingib vastuvõtu edasilükkamise, loetakse esitatuks esimesel tööpäeval, mis järgneb selle korralduse faktilise laekumise päevale.
124. Korraldust vastu võttes võib pank
- korralduse tingimusi täpsustada, paluda lisaandmeid või -dokumente ning võtta seejärel korralduse täitmiseks või edastada selle täitmiseks kolmandale isikule;
  - kliendi vastaval tehingukontol korralduse täitmiseks vajaliku rahasumma või väärtpaberid blokeerida või kliendi tehingukontolt maha võtta. Seejuures võib pank väärtpaberite ostu puhul blokeerida (ja tehingu arveldamisel kontolt maha võtta) suurema rahasumma selles ulatuses, mis jääb arveldussüsteemi ettenähtud arveldussummade erinevuse limiidi piiresse (tolerance matching). Täpsem teave selle kohta on kättesaadav panga veebilehel.
125. Kui korraldus tühistatakse, selle täitmisest keeldutakse või täitmine ebaõnnestub, siis vabastab pank blokeeritud vahendid või tagastab tehingukontolt võetud vahendid.
126. Kui kliendil on erilepingu kohaselt õigus anda pangale korraldusi telefoni teel või mis tahes elektroonilise suhtluskanali kaudu, salvestab pank kliendiga telefoni teel ja elektroonilise kanali kaudu toimunud suhtluse õigusaktist tuleneva kohustuse täitmiseks. Klient võib pangalt salvestise säilitamise tähtaja jooksul nõuda enda ja panga vahel toimunud suhtluse salvestist. Õigusakti kohaselt peab pank salvestist säilitama üldjuhul viis aastat. Salvestise nõudmisel hüvitab klient pangale salvestise esitamise kaasneda mõistliku kulu. Klient kinnitab, et ta nõustub eespool nimetatud suhtluse salvestamisega.

Korralduse vastuvõtmisest või täitmisest keeldumine

127. Pank võib keelduda korraldust vastu võtmast või täitmast, kui
- juriidilisest isikust kliendil puudub kehtiv LEI tunnuscode või füüsilisest isikust kliendil puudub muu kood või teave (nt isikukood), mida pangal on vaja kliendi väärtpaberitehingutest teavitamiseks;
  - kliendil on panga vastu täitmata kohustusi, mis on seotud väärtpaberikontoga (näiteks tasumata hooldustasu) või varasema väärtpaberitehinguga (näiteks tasumata ostuhind, teenustasu või panga kantud kulu);
  - klient on pangale või pangaga samasse kontserni kuuluvale isikule võlg ning see võlg on tekkinud muul alusel, eelkõige krediidi-, laenu-, käendus-, garantii-, liisingu- või faktooringulepingu alusel;
  - kliendi väärtpaberite- või arvelduskonto või sellel olevad vahendid on blokeeritud või arestitud;
  - kliendi väärtpaberite- või arvelduskontol ei ole piisavalt vahendeid [sealhulgas pole piisavalt väärtpabereid või raha arveldussüsteemi ettenähtud arveldussummade erinevuse limiidi ulatuses (tolerance matching)] korralduse täitmiseks, ettenähtud tagatisraha andmiseks või suurendamiseks või panga teenustasu või muu kulu tasumiseks;
  - korraldus on vastuolus panga piirangu või nõudega;
  - kavandatav tehing ei ole kooskõlas tingimuste, väärtpaberite tingimuste, investeerimisfondi tingimuste või prospektiga, õigusakti, pädeva institutsiooni või emitendi kehtestatud reeglitega (sealhulgas üksikjuhtumile kehtestatud nõuetega) või ei vasta heale tavale (sealhulgas juhul, kui korralduse tingimused erinevad oluliselt hetke turutingimustest);
  - pangal on kahtlus, et korraldus on esitatud turukoritarvituse eesmärgil;
  - korralduse täitmine ei ole panga hinnangul mõistlikult võimalik (näiteks korralduses nimetatud väärtpaberit ei saa kliendile vahendada);
  - korraldust ei ole võimalik punktis 174 nimetatud asjaolu tõttu korrigeerida;
  - korraldus on tühistatud;
  - klient ei vasta toote sihturu määratlusele;
  - ilmneb muu üldtingimustes, õigusaktis või pädeva institutsiooni kehtestatud reeglites määratud alus.

Korralduse muutmise või tühistamise

128. Klient võib taotleda esitatud korralduse muutmist või tühistamist, esitades pangale vastava taotluse pangakontoris, internetipanga kaudu või muul panga aktsepteeritud viisil.

129. Pangal on õigus, kuid mitte kohustus, kliendi taotlus rahuldada, kui korraldust on võimalik muuta või tühistada (eelkõige juhul, kui pank ei ole veel korraldust täitnud või täitmisele edastanud).
130. Pank võib enne korralduse täitmist või korralduse täitmise käigus lugeda korralduse kliendi poolt tühistatuks, kui
  - klient esitab korralduse muutmise taotluse, mida on võimalik rahuldada (seejuures käsitatakse korralduse muutmise taotlust uue korraldusena);
  - korralduse vastuvõtmisest on möödunud 20 kalendripäeva ja pangast olenematu põhjusel ei ole olnud võimalik nimetatud tähtaja jooksul korraldust täita;
  - klient ei ole mõistliku aja jooksul kõrvaldanud asjaolu, mille alusel pank keeldus korraldust vastu võtmast, täitmast või edastamast;
  - korralduse täitmine on võimatu kas panga hinnangul (sealhulgas juhul, kui kliendil ei ole võimalik kõrvaldada punktis 127 nimetatud asjaolu) või väärtpaberiregistri või halduri kehtestatud reeglite või korporatiivse sündmuse tõttu.

Väärtpaberite pantimine

Pantimise põhimõtted

131. Väärtpaberite pantimisega seotud korraldusi võtab pank vastu tingimustel ja korras, mis on määratud tingimustes, õigusaktis ja pädeva institutsiooni (sealhulgas Balti keskdepositooriumi) kehtestatud reeglites.
132. Kliendi Balti väärtpaberikontol saab pantida Eesti väärtpabereid. Pangale aktsepteeritavatel tingimustel võimaldab pank enda kaudu pantida ka Läti ja Leedu väärtpabereid ning Balti keskdepositooriumi väliseid väärtpabereid.
133. Pank ei pea hindama, kas pandi seadmise, muutmise, lõpetamise, realiseerimise või muu pandiga seotud korraldus on asjakohane ja vastab pandilepingule, kas pandileping kehtib või kas pandi realiseerimiseks on olemas õiguslik alus. Ühtlasi ei vastuta pank eeltoodust tuleneva võimaliku kahju eest.

Eesti väärtpaberite pantimine

134. Eesti väärtpaberite pantimiseks esitab pangale pandi registreerimise korralduse Eesti väärtpaberite omanik (pantija), kellele on pangas avatud Balti väärtpaberikonto. Pandipidaja esitab samasisulise pandi registreerimise korralduse oma kontohaldurile, kelle juures on pandipidajale avatud vajalik väärtpaberikonto. Kui pandipidajal ei ole vajalikku väärtpaberikontot, siis võib ta oma korralduse edastada panga kaudu.
135. Pank kontrollib, et andmed oleksid pantija ja pandipidaja esitatud pandi registreerimise korraldusel vastavuses. Kui andmed erinevad, siis teavitab pank sellest klienti.
136. Pank muudab Eesti väärtpaberite pantimise kohta registrisse kantud andmeid (panditud väärtpaberite arv, registrisse kantud märged vms) pantija ja pandipidaja samasisulise korralduse alusel.

Panditud Eesti väärtpaberite võõrandamine või käsutamine

137. Panditud Eesti väärtpaberite võõrandamiseks või käsutamiseks esitab pantija pangale väärtpaberitehingu korralduse. Kui nende väärtpaberite omandaja ei ole panga klient, siis esitab omandaja oma kontohalduri juures samasisulise väärtpaberikorralduse.
138. Saades punktis 137 nimetatud korralduse, kontrollib pank, kas Eesti väärtpaberite registris on tehtud märke, et panditud Eesti väärtpaberite käsutamiseks on vajalik pandipidaja nõusolek. Juhul kui nõusolek on vajalik, teavitab pank sellest pantijat. Pandipidaja saab nõusoleku esitada oma kontohalduri kaudu.
139. Panditud Eesti väärtpaberid kantakse korralduses näidatud kontole koos pandimärgete ja muude registrisse kantud märgetega.
140. Kui Eesti väärtpaberite pant läheb üle uuele pandipidajale, siis muudab pank pandipidaja andmed varasema pandipidaja avalduse alusel. Kui pandipidaja õigused lähevad üle pärimise või juriidilise isiku ühinemise, jagunemise või ümberkujundamise teel, siis muudab pank pandipidaja andmed uue pandipidaja avalduse alusel.

Panditud Eesti väärtpaberite realiseerimine

141. Kui Balti väärtpaberikontol on märke pandipidaja käsutusõiguse kohta, siis täidab pank pandipidaja korralduse kanda panditud Eesti väärtpaberid pandi realiseerimise eesmärgil pantija kontolt ära.
142. Kui Balti väärtpaberikontol pandipidaja käsutusõiguse märget ei ole, siis võtab pank vastu kohtutäituri või õigusaktis nimetatud muu õigustatud isiku korralduse kanda panditud Eesti väärtpaberid pandi realiseerimise eesmärgil pantija kontolt ära.
143. Pank kontrollib panditud väärtpaberite realiseerimisel Balti väärtpaberikonto juurde kantud märke.
144. Eesti väärtpaberite pandi kustutamiseks esitab pandipidaja pangale vastava korralduse.

Finantstagatise kokkulepe

145. Selleks, et pantida Eesti väärtpabereid finantstagatise kokkuleppe alusel, esitab pantija pangale pandikorralduse koos korraldustega kanda Eesti väärtpaberid pantija kontolt ära ja võtta need vastu pandikontole.
146. Eesti väärtpaberite pantimise kohta registrisse kantud andmete (panditud väärtpaberite arv, registrisse kantud märked vms) muutmiseks esitavad pantija ja pandipidaja pangale täiendava pandikorralduse.
147. Pank võib enne väärtpaberite pantimise korralduse vastuvõtmist
  - kontrollida, kas pandikorraldusel esitatud teave vastab pandilepingu tingimustele;
  - nõuda pantijalt ja/või pandipidajalt muud asjakohast teavet ning lisadokumente.
148. Kui pantija ja/või pandipidaja eelnimetatud teavet ja dokumente ei esita, siis võib pank korralduse vastuvõtmisest keelduda.
149. Pandikontole kantud väärtpaberite käsutamine toimub õigusaktis sätestatud korras ja pandikorraldusel näidatud tingimustel. Panditud väärtpaberite käsutamisel (s.o pandikontolt ärakandmisel) finantstagatise pant väärtpaberitele kolmandate isikute suhtes lõppeb.
150. Kui finantstagatise kokkuleppe alusel seatud pant lõppeb, siis esitab pandipidaja pangale korralduse pant kustutada. Vajaduse korral teeb pandipidaja korralduse kanda panditud väärtpaberid pandikontolt pantija väärtpaberikontole ja pantija annab selle kohta vastuvõtukorralduse.

Orderi täitmine

Orderi vastuvõtu ja täitmise põhimõtted

151. Pank võib keelduda orderi vastuvõtmisest mis tahes põhjusel.
152. Kui pank on kliendi orderi vastu võtnud, siis täidab pank selle kliendile parimal võimalikul viisil, järgides kliendi korralduse parima täitmise korras toodud põhimõtteid. Seejuures arvestab pank orderi täitmise hinda, kulusid, kiirust, täitmise ja arveldamise tõenäosust, orderi suurust ning muid orderi täitmise asjaolusid.
153. Pank võib täita orderi osade kaupa ja osalises mahus, kui orderi kehtivusaja jooksul ei ole pangal õnnestunud seda täies mahus täita. Klient on sellisel juhul kohustatud vastu võtma orderi ositi täitmise või samuti orderi osalises mahus täitmise. Erandiks on olukord, kus kliendi orderi tingimustega on määratud teisiti. Orderi täitmiseks korduvate osatehingute tegemine võib suurendada teenustasude ja arvelduskulude kogusummat.
154. Klient nõustub, et pank võib asuda orderi alusel kliendile vahendatava ostu- või müügitehingu vastaspooleks ja pank ei ole kohustatud sellest klienti iga kord teavitama.
155. Orderit täites hoidub pank tehingust, kus panga huvid on vastuolus kliendi huvidega (huvide konflikt). Vältimatu huvide konflikti puhul tegutseb pank kliendi huvides.
156. Pangal on õigus edastada kliendi poolt internetipangas esitatud order turul kauplemisele võetud väärtpaberitega tehingute tegemiseks automaatselt vastavale turule. Klient kinnitab, et on korralduse automaatse edastamise ja selle tingimustega nõus. Pank võib igal ajal lõpetada orderi automaatse edastamise turule ja teavitab sellest klienti panga veebilehe kaudu.

Tehingukinnitus

157. Orderi täitmise järel esitab pank tehtud tehingu tingimuste kohta kliendile tehingukinnituse, millega kliendil on võimalik internetipangas (väärtpaberikonto väljavõttel) ja pangakontoris tutvuda hiljemalt järgmisel tööpäeval pärast tehingu tegemist. Kui tehingu puhul kasutati vahendajat, esitab pank tehingukinnituse hiljemalt järgmisel tööpäeval pärast vahendajalt kinnituse saamist.
158. Klient saab orderi täitmise staatuse kohta pangast teavet e-posti või muu elektroonilise kanali kaudu.
159. Kui klient on esitanud vastava taotluse, siis saadab pank kliendile orderi täitmise järel e-posti või muu elektroonilise kanali kaudu alati tehingukinnituse. Klient võib tehingukinnituse saatmise igal ajal tühistada.
160. Tehingukinnituse andmete õigsust eeldatakse.
161. Klient on tehingukinnitusega nõustunud, kui ta ei ole teatanud pangale vastupidisest 24 tunni jooksul, arvestades hetkest, kui tehingukinnitus on esitatud punktis 157 nimetatud korras või saadetud punktis 159 nimetatud korras. Vea ilmnemisel teeb pank mõistlikult võimaliku, et tehingut muuta või see tühistada.

Orderi kehtivus

162. Pank võib orderi täitmise peatada juhul, kui ilmnevad pangast sõltumatud asjaolud, mis takistavad selle orderi täitmist (näiteks kauplemise peatamine vastaval turul, rikked sidesüsteemis). Kui takistavad asjaolud langevad ära, siis jätkab pank orderi täitmist.

163. Order kehtib kuni selles näidatud tähtajani, välja arvatud juhul, kui turu reeglitega on kehtestatud lühem või pikem tähtaeg.
164. Order, milles kehtivusaega ei ole määratud, kehtib orderi esitamise päeval panga tavalise tööaja lõpuni või kuni hetkeni, millal pank lõpetab orderi täitmise punktis 166 nimetatud alusel.
165. Ebasoodsas turusituatsioonis võib order jääda osaliselt või täielikult täitmata.

Orderi täitmise lõpetamine

166. Pangal on õigus, kuid mitte kohustus, viivitamata lõpetada orderi täitmine enne selle kehtivuse tähtpäeva saabumist, kui
  - klient esitab pangale taotluse order või selle täitmata osa tühistada;
  - klient rikub panga kaudu tehtud väärtpaberitehingust tulenevat või sellega kaasnevat maksekohustust (eelkõige raha, väärtpaberite või tehinguga kindlaksmääratud rahaliselt hinnatava muu õiguse üleandmise kohustust); sealhulgas juhul, kui ilmneb, et kliendi tehingukontodel puuduvad ettenähtud ajal piisavad vahendid, et täita orderit, anda või suurendada ettenähtud tagatisraha ja/või katta panga teenustasusid või kaasnevaid kulusid;
  - turg kasutab õigust tühistada tehingutellimus, näiteks juhul, kui see korporatiivse sündmuse tõttu ei kajasta väärtpaberi hetkelist turuväärtust (nn order flushing), või muul põhjusel;
  - ilmneb muu tingimustes, üldtingimustes, pädeva institutsiooni kehtestatud reeglites või õigusaktis kehtestatud asjaolu, mis lõpetab orderi täitmise.

Arveldused

167. Väärtpaberikonto ja selle kaudu tehtava tehingu arveldused võtab maha ja kannab kontole pank kasutades kliendi tehingukontosid ning lähtub sellisel juhul tingimustest, õigusaktist ning pädeva institutsiooni kehtestatud reeglitest.
168. Olenevalt väärtpaberitehingust teeb pank tehingu arveldamiseks alljärgnevat toimingut:
  - väärtpaberite ostu korral kannab pank kliendi tehingukontole korralduses näidatud väärtpaberid ja võtab kliendi tehingukontolt maha väärtpaberite ostusumma, mis võib erineda esialgselt summast turu ettenähtud arveldussummade erinevuse limiidi ulatuses (tolerance matching);
  - väärtpaberite müügi korral võtab pank kliendi tehingukontolt maha korralduses määratud väärtpaberid ja kannab kliendi tehingukontole väärtpaberite müügist laekunud raha;
  - fondiosakute väljalaske korral võtab pank kliendi tehingukontolt maha investeringuks vajaliku rahasumma ja kannab kliendi tehingukontole fondiosakud;
  - fondiosakute tagasivõtmise korral kannab pank kliendi tehingukontole fondiosakute tagasivõtmisest laekunud raha ja kustutab tagasivõetavad fondiosakud kliendi tehingukontolt;
  - makseta väärtpaberiülekande korral võtab pank kliendi väärtpaberikontolt maha ülekantavad väärtpaberid ja kannab need kliendi korralduses näidatud kontole, lähtudes ülekande vastaspoole vastuvõtukorraldusest;
  - kliendile laekuvate väärtpaberite vastuvõtmise korraldust täites kannab pank korralduse alusel laekunud väärtpaberid kliendi väärtpaberikontole.
169. Pank ei garanteeri arvelduse toimumist ettenähtud arvelduspäeval (üldjuhul päev, mis ei ole laupäev, pühapäev, rahvus või -riigipüha) ega vastuta hilinenud arvelduse eest.
170. Kui pank on kliendi orderi täitja või vahendaja ning õigusaktist, pädeva institutsiooni kehtestatud reeglitest või panga ja kliendi vahel sõlmitud kokkuleppes ei tulene teisiti, siis loetakse, et klient on orderiga andnud pangale korralduse teha iga kord väärtpaberite ostu-müügitehingu järgsed arveldused.
171. Kui pank ei ole kliendi orderi täitja ega vahendaja, siis esitab klient pangale väärtpaberitehingujärgse arvelduse sooritamiseks korralduse.
172. Kliendi korralduse alusel turul või turuväliselt tehtud väärtpaberitehingust tuleneva arvelduse teeb pank vastava väärtpaberitehingu arvelduspäeval (üldjuhul päev, mis ei ole laupäev, pühapäev, rahvus või -riigipüha), kui väärtpaberitehing on arvelduspäeval väärtpaberiregistris, arveldussüsteemis või halduri juures registreeritud ja lõplikult arveldatud ning pank on saanud väärtpaberiregistrilt, arveldussüsteemilt või haldurilt selle kohta kinnituse. Pank võib nimetatud eeltingimuse jätta rakendamata, kui ta on kliendi orderi täitja või vahendaja või kui vastav turg ei võimalda eeltoodud tingimust rakendada.
173. Kui pank ei ole sõlminud fondivalitsejaga fondiosakute vahendamise lepingut, siis oleneb väljalaske- ja tagasivõtukorralduse täitmine fondivalitseja ning tehingu täitmist vahendava isiku kehtestatud tingimustest, tähtaegadest ja toimingutest. Seetõttu pank ei saa välistada viivitusi nende korralduste täitmisel ning ta ei vastuta sellise viivituse ega võimaliku kahju eest.

174. Kui arveldusega seotud tehingukontole laekub raha või laekuvad väärtpaberid, mida klient ei olnud õigustatud saama, siis peab klient sellest kohe panka teavitama ning hoiduma talle mittekuuluva raha või väärtpaberite kasutamisest ja käsutamisest.
175. Väärtpaberikonto lepingut sõlmides annab klient pangale korralduse ekslikult või muul viisil õigusliku aluseta kliendi tehingukontole tehtud või ekslikult või hoolimata õigusliku aluse esinemisest tegemata jäänud kande korral
  - teha iga kord vastav paranduskanne (sealhulgas võtta maha täiendavalt tehingukontolt) ja
  - korrigeerida põhjendatud juhul väärtpaberitehingu korraldusel näidatud väärtpaberite kogust või muid tehingu tingimusi.
176. Kui emitent, haldur, arveldussüsteem, väärtpaberiregister või makse vahendaja võtab pangalt maha raha või väärtpabereid kliendi korralduse alusel tehtud tehinguga seoses, siis võtab pank vastava koguse raha või väärtpabereid kliendi tehingukontolt maha ilma lisakorralduseta. Kui niisuguse tehingu kulu nõutakse sisse pangalt, siis katab selle klient.
177. Väärtpaberikonto lepingut sõlmides annab klient pangale korralduse teha iga kord väärtpaberikonto kaudu tehtava tehingu ja toiminguga seoses vajalikuks osutuv valuuta konverteerimine, lähtudes panga vahetuskursist.
178. Klient hoiab arvelduskontol piisavalt raha selleks, et
  - täita väärtpaberikontoga ja selle kaudu tehtavate tehingutega seotud rahalisi kohustusi;
  - maksta või võimaldada pangal kinni pidada teenustasusid, kulusid ning tingimuste, pädeva institutsiooni kehtestatud reeglite ja õigusaktiga ettenähtud makse ning muid makseid, mida klient on kohustatud tasuma.
179. Pank ja klient on kokku leppinud, et pank teeb kliendi arvelduskontolt väärtpaberikonto lepingu alusel tasutavate teenustasude ja muude tasutavate summade maksed. See kokkulepe kehtib väärtpaberikonto lepingu lõppemiseni.
180. Kui arveldussüsteemi reeglite kohaselt on võimalik korraldusi osaliselt arveldada, siis võib pank arveldada kliendi korralduse osaliselt. Klient on sellisel juhul kohustatud vastu võtma korralduse ositi arveldamise. Korralduse osaline arveldamine võib suurendada teenustasude ja arvelduskulude kogusummat.

Kliendi kinnitused ja erikohustused

Kliendi kinnitused

181. Klient kinnitab, et pank on teinud talle punktides 55, 57, 67, 68 ja 70 nimetatud teabe kättesaadavaks investorkaitse veebilehel enne väärtpaberikonto lepingu alusel teenuse osutamist, ning ta nõustub nimetatud teabe esitamise viisi ja teabes esitatud tingimustega.
182. Klient kinnitab, et on tutvunud hinnakirjaga ning saanud teabe teenuse kulude ja tasude kohta.
183. Klient teab ja nõustub, et investeerimisteenuste ja väärtpaberitega seotud maksustamine oleneb nii kliendile osutatavast teenusest ja tehingu objektiks olevatest väärtpaberitest kui ka kliendi isikuga seotud asjaoludest (muu hulgas tema residentsusest ja õiguslikust vormist) ning maksustamine võib tulevikus muutuda. See kinnitus kehtib ka juhul, kui kliendile suunatud teabes on pank viidanud konkreetsele maksuaspektile.

Kliendi nõusoleku ja kinnituse vormistamine

184. Väärtpaberikonto lepingu alusel teenuste osutamise eelduseks olevad nõusolekud ja kinnitused annab klient pangale väärtpaberikonto lepingut allkirjastades, panga määratud juhtudel väärtpaberitehingu korraldust andes või muul viisil.
185. Iga kord, kui klient esitab korralduse, võib pank nõuda kliendilt teatud kinnituste, sh vajaduse korral ka uute kinnituste andmist. Iga kinnitus ja nõusolek, mille klient pangale korraldust esitades annab, on väärtpaberikonto lepingu lahutamatu osa.

Kliendi kohustus esitada teavet

186. Klient esitab peale üldtingimustes nimetatud teabe pangale teavet ka oma investeerimisalaste teadmiste ja -kogemuste kohta ning muud teavet, mis on pangale vajalik kliendiga sõlmitud lepingust ja õigusaktist tulenevate kohustuste täitmiseks.
187. Klient teavitab panka mis tahes muudatusest teabes, mille ta on pangale esitanud, sealhulgas (kuid mitte ainult) teabes, mis võib mõjutada kliendi
  - käsitamist kas tavakliendi, asjatundliku kliendi või võrdse vastaspoolena;
  - korraldusel tehtava tehingu või kliendile osutatava teenuse asjakohasuse hindamise tulemusi.
188. Klient teavitab panka teabe muutumisest viivitamatult, kuid mitte hiljem kui esimese korralduse andmisel pärast vastava teabe muutumist.

189. Klient kinnitab, et ta on teadlik, et kui ta esitab pangale valet või puudulikku teavet või jätab pangale teabe muutumisest teatamata, siis ei ole pangal võimalik adekvaatselt kindlaks teha, kas soovitatav teenus või kavandatud tehing on kliendile asjakohane.
190. Pank eeldab, et kliendi esitatud teave, sealhulgas kliendi isiku- ja kontaktandmed, kliendi volitatud esindajaid puudutav teave ning muu väärtpaberikonto lepingust ja õigusaktist tulenevate kohustuste täitmiseks pangale vajalik teave on õige ning asjakohane.

Kliendi muud kohustused

191. Klient peab kontrollima, kas panga poolt talle esitatud väärtpaberikonto väljavõtete, saldoteatiste, aruannete, tehingukinnituste teave ja muu teave on õige. Ühtlasi jälgib klient pangale esitatud korralduste täitmist.
192. Klient peab viivitamata pangale teatama, kui pank ei ole täitnud kliendi korraldust kohasel viisil või kui pangalt saadud teabes või aruandes on puudusi või vigu. Vea avastamisel teeb pank mõistlikult võimaliku, et viga kõrvaldada või teavet korrigeerida.
193. Klient peab väärtpaberitehingus järgima ausa kauplemise põhimõtteid ja juhutama heast tavast. Klient peab hoiduma tegevusest, mida võiks käsitada turukuritarvitusena.

Väärtpaberikonto blokeerimine ja sulgemine

Väärtpaberikonto blokeerimine

194. Pank võib osaliselt või täielikult blokeerida väärtpaberikonto kasutamise ja/või sellel registreeritud või kajastatud väärtpaberid, kui
- see on vajalik kliendi korralduse täitmiseks ja/või korporatiivse sündmuse tõttu (näiteks üldkoosolekul osalemiseks, korporatiivse sündmuse korrektseks töötlemiseks);
  - klient rikub korduvalt või olulisel määral kohustust, mis tuleneb tingimustest, õigusaktist või väärtpaberikontoga seotud erilepingust;
  - kliendi väärtpaberikontoga seotud arvelduskonto blokeeritakse;
  - klient esitab avalduse sulgeda väärtpaberikontoga seotud arvelduskonto, ilma et ta määraks pangas väärtpaberikonto teenindamiseks teise arvelduskonto;
  - kliendi tegevus või tegevusetus (sealhulgas nõutava teabe andmisest keeldumine) piirab või takistab panga hinnangul oluliselt pangal tingimustest ja/või õigusaktist tuleneva õiguse teostamist ja/või kohustuse täitmist;
  - pank on esitanud kliendile väärtpaberikonto lepingu erakorralise ülesütlemise avalduse, kuid klient ei ole selles näidatud tähtaja jooksul andnud pangale korraldust kanda väärtpaberid väärtpaberikontolt ära;
  - pank on teatanud konkreetse väärtpaberi puhul teenuse osutamise lõpetamisest, kuid klient ei ole panga teatatud tähtaja jooksul andnud pangale korraldust kanda see väärtpaber väärtpaberikontolt ära;
  - haldur on kliendi väärtpaberite pärast blokeerinud panga nimel klientide väärtpaberite ühiseks hoidmiseks avatud konto või sellel olevad väärtpaberid;
  - ilmneb muu asjaolu, mis võib olla tingimuste, üldtingimuste, kohalduva õigusakti või pädeva institutsiooni kehtestatud reeglite kohaselt väärtpaberikonto ja/või väärtpaberite blokeerimise aluseks.
195. Väärtpaberikonto ja/või väärtpaberite blokeerimisel peatab pank osaliselt või täielikult vastava väärtpaberikonto teenindamise. Väärtpaberikonto ja/või väärtpaberite blokeerimine ei vabasta klienti tingimustes määratud kohustuste täitmisest, sealhulgas teenustasu maksmisest ja kulude hüvitamisest.
196. Kui klient heastab blokeerimise aluseks olnud rikkumise või kui langeb ära muu blokeerimise aluseks olnud asjaolu, siis jätkab pank väärtpaberikonto teenindamist. Kui pank on esitanud kliendile avalduse väärtpaberikonto lepingu erakorraliseks ülesütlemiseks väärtpaberikonto lepingust tuleneva kohustuse olulise rikkumise tõttu ja klient ei ole kohustuse rikkumise lõpetamiseks antud tähtaja jooksul oma kohustust nõuetekohaselt täitnud, siis täidab pank üksnes väärtpaberite väärtpaberikontolt ärakandmise korralduse ja seejärel sulgeb väärtpaberikonto.

Väärtpaberikonto sulgemine

197. Väärtpaberikonto leping lõppeb ja pank võib väärtpaberikonto sulgeda, kui
- pank ütleb väärtpaberikonto lepingu üles üldtingimustes nimetatud alusel;
  - klient on esitanud kirjaliku avalduse väärtpaberikonto lepingu ülesütlemiseks, kusjuures sellel väärtpaberikontol ei ole registreeritud ega kajastatud väärtpabereid ning kliendil ei ole panga vastu väärtpaberikontoga seotud kohustusi;
  - pank on esitanud kliendile avalduse väärtpaberikonto lepingu erakorraliseks ülesütlemiseks väärtpaberikonto lepingust tuleneva kohustuse olulise rikkumise tõttu ja klient ei ole kohustuse rikkumise lõpetamiseks antud tähtaja jooksul oma kohustust nõuetekohaselt täitnud;

- juriidilisest isikust klient likvideeritakse või sundlõpetatakse või füüsilisest isikust klient sureb või tunnistatakse surnuks ning seejuures ei ole väärtpaberikontol väärtpabereid registreeritud ega kajastatud ja väärtpaberikonto ei ole seotud pandiõigusega.
198. Lisaks punktis 197 määratud tingimustele võib pank väärtpaberikonto lepingu üles öelda ja väärtpaberikonto sulgeda, teatades sellest kliendile vähemalt 15 päeva ette internetipanga kaudu või internetipanga lepingu puudumisel posti teel, kui
- kliendil on panga ees kolme järjestikuse kuu vältel võlg seoses väärtpaberikontoga;
  - väärtpaberikontol ei ole väärtpabereid registreeritud ega kajastatud ning kolme järjestikuse kuu jooksul pole sellel kontol tehtud ühtegi tehingut.
199. Kui pank või klient ütleb väärtpaberikonto lepingu tingimustes või üldtingimustes välja toodud alustel korraliselt või erakorraliselt üles või kui pank teatab mõne kontol hoitava väärtpaberi suhtes teenuse osutamise lõpetamisest, on klient kohustatud panga poolt esitatud tähtaja jooksul esitama pangale korralduse kontol olevate väärtpaberite müümiseks või ärakandmiseks. Kui klient panga poolt esitatud tähtaja jooksul väärtpaberite ärakandmise korraldust pangale ei esita, on pangal õigus kliendi kulul:
- müüa need parima võimaliku hinnaga, mis panga hinnangul vastavate väärtpaberite eest on sel hetkel mõistlikult võimalik saada;
  - registreerida nimetatud väärtpaberid väärtpaberi registrisse kliendi nimele; või
  - deponeerida väärtpaberid notari juures;
200. Kui pank või klient teatab väärtpaberikonto lepingu lõpetamisest või pank teatab mõne kontol hoitava väärtpaberi suhtes teenuse osutamise lõpetamisest, on pangal õigus piirata kliendile teenuse osutamist ja väärtpaberikonto kasutamist.

Väärtpaberikonto lepingu lõppemisega kaasnevad kohustused

201. Väärtpaberikonto lepingu lõppemisel lõpevad kõik need väärtpaberikontoga seotud lepingud, mille täitmise eeldus on väärtpaberikonto olemasolu. Nende lepingute lõppemisega saabub lepingutest tulenevate kohustuste täitmise tähtpäev, kui ei ole kokku lepitud teisiti.
202. Väärtpaberikonto lepingu lõppemise järel kohaldatakse pooltevahelistes suhetes endiselt neid väärtpaberikonto lepingu, tingimuste ja üldtingimuste punkte, mis oma olemuselt sätestavad pooltele õigusi ja kohustusi väärtpaberikonto lepingu lõppemise järgseks ajaks. Eelöeldu kehtib iseäranis nende punktide kohta, mis määravad pooltevahelise vaidluse lahendamise korra, poolte vastutuse, nõuete sissenõudmise, esitamise ja rahuldamise korra.

Vastutus

Poolte vastutus

203. Pank vastutab kliendi ees ja klient vastutab panga ees väärtpaberikonto lepingus ja tingimustes nimetatud kohustuste süülike täitmata jätmise või mittekohase täitmise eest. Vastutuse kord on määratud tingimustes ja üldtingimustes.

Panga vastutuse välistused

204. Pank ei vastuta kliendi väärtpaberite kaotamiseks ega muu sarnase asjaolu eest. Erandiks on olukord, kus põhjuseks on panga süüline tegevus või tegevusetus.
205. Panga süül kadunud väärtpaberid asendab pank võrdväärsete väärtpaberitega või hüvitab kliendile kadunud väärtpaberite turuväärtuse, mis määratakse
- kaubeldava väärtpaberi puhul kaotamise hetkel kehtinud turuväärtuse,
  - fondiosaku puhul selle puhasväärtuse ja
  - muu väärtpaberi puhul praktikas tavapäraselt kasutatava meetodi alusel.
206. Pank ei vastuta mis tahes kulu, kahju, saamata jäänud tulu ega õigusakti või pädeva institutsiooni kehtestatud reeglitega kohaldatava rahatrahvi või muu sarnase kohustuse vastu, mille tingivad alljärgnevad asjaolud:
- pank täidab kliendi korraldust või jätab selle täitmata tingimustes nimetatud alusel. Siia hulka kuuluvad näiteks olukorrad, kus
  - klient ei esita pangale korraldust õigeaks ajaks või esitab korralduse vales vormis, puudulike, ebatäpsete või eksitavate andmetega, mitu korda ühe tehingu kohta või kuritarvituse eesmärgil;
  - kliendi määratud kontol ei ole korralduse täitmiseks piisavalt raha ja/või väärtpabereid;
  - vastaspool ei esita väärtpaberitehingu vastukorraldust või esitab selle liiga hilja, või muu sarnane olukord;
  - korralduse vastuvõtmise ja täitmise vahelisel perioodil muutuvad väärtpaberite hinnad või muud turutingimused;

- pank on sunnitud viivitama põhjusel, mis kaasneb korralduse täitmiseks vajalike dokumentide ja lisateabe esitamise või esitamata jätmisega, õiguste või nõusolekute taotlemisega, käsutusõiguse piirangu tühistamisega, koormatise või omandiõiguse ümberregistreerimisega;
  - kliendi jaoks ja arvel (sealhulgas esindajakontol) hoitavatest kliendile kuuluvatest väärtpaberitest tuleneva õiguse teostamiseks antud volikirjas märgitud kliendi esindajal puudub tegelikult esindusõigus või ta ei järgi kliendi juhiseid või tema tegevus ei ole muus mõttes õiguspärane;
  - klient täidab oma kohustusi puudulikult või liiga hilja või üldse eirab neid (näiteks teavitamis- või maksukohustusi), mis tulenevad tingimustest, üldtingimustest, õigusaktist või pädeva institutsiooni kehtestatud reeglitest;
  - pank täidab tingimustest, üldtingimustest, õigusaktist või pädeva institutsiooni kehtestatud reeglitest tulenevaid panga kohustusi;
  - panga esitatud mis tahes teave saab teatavaks kolmandale isikule, ei jõua kliendini või jõuab hilinevalt kliendini põhjusel, et klient ei ole panka teavitanud oma kontaktandmete vm olulise teabe muutumisest;
  - pank teostab tingimuste, üldtingimuste, õigusakti või pädeva institutsiooni kehtestatud reeglitega pangale antud mis tahes õigusi, teeb nendest tulenevaid toiminguid või jätab need teostamata. Nende tegevuste hulka kuulub väärtpaberikonto kasutamisel või väärtpaberitehingu tegemisel kliendi vastu tekkinud nõude rahuldamiseks kliendi arvelduskontolt või väärtpaberikontolt vahendite maha võtmine või väärtpaberite müümine;
  - panga vahendusel teenust osutav kolmas isik läheb pankrotti, teda saneeritakse, ta muutub maksejõuetuks, tema tegevusluba tunnistatakse kehtetuks, temalt võetakse ära tegevuse jätkamiseks vajalik litsents või esineb muu sarnane asjaolu.
207. Pank ei vastuta kahju ega kulude eest, mis on tekkinud
- väärtpaberiregistri või panga valitud halduri tegevuse või tegevusetuse tagajärjel. Erandiks on olukord, kus pank on rikkunud hoolekohustust halduri valimisel või kontrollimisel või on eksinud muu õigusaktis sätestatud nõude vastu;
  - Balti keskdepositooriumi või arveldussüsteemi tegevuse või tegevusetuse tagajärjel.
208. Pank ei vastuta kliendile kuuluvatest väärtpaberitest tulenevate õiguste sisu ega kehtivuse ning kliendi investeerimistegevusest saadava tulemi eest.

Kliendi investeerimisotsus

209. Klient vastutab oma vara investeerimisega seotud otsuste tegemise eest, sealhulgas väärtpaberite valiku, nendest tulenevate õiguste ja kohustuste teostamiseks vajaliku teabe hankimise ning investeerimisotsuste tegemiseks vajaliku teabega tutvumise eest.

Nõuded ja õiguste teostamine

210. Kui klient viivitab väärtpaberikonto lepingust, sealhulgas väärtpaberitehingust, tuleneva teenustasu või mis tahes muu rahalise kohustuse täitmisega, siis võib pank nõuda viivist 0,1% viivituses olevast summast iga tasumisega viivitatud kalendripäeva kohta.
211. Kliendi vastu tekkinud nõude, mis on seotud väärtpaberikonto kasutamise, väärtpaberitehingu tegemise või väärtpaberite teenindamisega, võib pank rahuldada kliendi mis tahes arvelduskontol ja/või väärtpaberikontol oleva raha või väärtpaberite arvelt. Väärtpaberikonto lepingut sõlmides annab klient pangale korralduse võtta iga kord võla katteks vajaminev summa kliendi mis tahes arvelduskontolt või müüa kliendi mis tahes väärtpaberikontolt võla tasumiseks vajalik kogus väärtpabereid parima hinnaga, mis panga hinnangul vastava koguse väärtpaberite eest sel hetkel on võimalik saada.
212. Pank võib väärtpaberikonto lepingust tuleneva nõude loovutada kolmandale isikule, sõlmida kolmanda isikuga lepingu panga nõude sissenõudmiseks või kasutada muul viisil kolmanda isiku teenust, et rahuldada panga nõue kliendi vastu. Klient hüvitab pangale kõik kulud, mis pangale tekivad nõude sissenõudmisega, sealhulgas kolmanda isiku teenuse kasutamise kulud.
213. Panga viivitus mis tahes tingimustes nimetatud õiguse teostamisel ei tähenda, et ta oleks sellest õigusest loobunud. Panga õiguse osaline teostamine ei välista panga õigust teostada seda õigust täiel määral. Isegi kui pank teostab kõigest ühte õigust olukorras, kus tal on õigus teostada ka muid õigusi, ei tähenda see, et pank oleks teistest õigustest loobunud.